

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Uredništvo za Trst:
Ulica Valdirivo 35/II., Tel. 29210

Poštno ček. račun: štev. 9-12410
Cena: Posamezna štev. L 20
Naročnina: Mesečna L 85
Za inozemstvo: Mesečno L 150

Leto III. - Štev. 38

Gorica - 20. septembra 1951 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Pred novim šolskim letom

Te dni se je pričelo vpisovanje naših otrok v ljudske in srednje šole. Ni naš namen opominjati starše, ker itak vemo, da bo vsakdo storil svojo dolžnost. Le opozoriti jih hočemo, ker to nam veleva naša dolžnost.

V tem času in v zvezi s tem se spomnimo na marsikaj z neprijetnimi in pa s prijetnimi občutki... Pred oči nam stopajo časi, ko so naši otroci morali namesto domačih šol, obiskovati tuje... Pred nas stopijo mogočno dnevi, ko so se smele ponovno odpirati slov. šole v Gorici in Trstu. Sleherno srce je tedaj vriskalo ob doseženi stvarnosti. Tedaj smo se spominjali z grozobno v srcu preteklih časov in pomilovali svoje brate v Slovenski Benečiji, ki so se morali (tudi danes) v sredi kulturnega 20. stoletja pošiljati svoje otroke v potujočevalnice. Sedaj se bo pričelo že sedmo šolsko leto po zlomu fašizma. Vsako leto smo v tem času priča isti besni časnikarski gonji proti našim šolam. Mi smo tega že navajeni in se ne ustrašimo še tako očitnih groženj in zlih dejanj. Kdo se ne spominja bombnega napada leta 1946 na prostore ravnateljstev slovenskih srednjih šol v Trstu, kjer je bil ranjen g. inšpektor Mizerit? Poznejše opustošenje slovenskega otroškega vrta v Nabrežini? In raznih drugih prikritih in odkritih groženj državnim nameščencem, ki pošiljajo svoje otroke v slovenske šole, ker so pač Slovenci?

Naše šole v Trstu in Gorici pa kljub temu proevitajo. Čemu tak strah pred njimi? Saj vendar je naloga vsake šole vzvišena in po vseh krščanskih načelih nujno potrebna, da vzgaja in dviga k višjim idealom mladino. Naša šola nima funkcije, da bi poslovenjevala italijanske otroke!

Odgovor temu je dokaj lahek. Hočejo nas odrezati in postopoma oddaljiti od slovenske narodne skupnosti. Z drugo besedo želijo si naše narodne smrti, da dosežejo one cilje, ki so tako daleč od krščanske morale. Samo zato ne dajo beneškim Slovincem naših šol, samo zato ovirajo tudi delovanje naših v Trstu in Gorici. To je pa zločin genocida, ki ga je kulturno 20. stoletje ostro obsodilo. ZN so pa proti izvajalcem tega nasilja določili ostre sankcije.

Pri nas se pa dobijo le redki ljudje z upogljivimi hrbtenicami in to so v glavnem žrtve te gonje — slabihi, ki žrtvujejo svoje najdražje — svoje otroke tujim interesom.

Slovinci, Slovenke! Čas je, da se v tej dobi otresemo vsakega strahu in da ohranimo našo mladino nepokvarjeno — slovensko boljšim časom, ki kmalu nastopijo. Samo na ta način bomo ostali dosledno zvesti krščanskim in narodnim izročilom pradedov! Samo v luči te silne borbe za naš narodni obstanek bodo za nami gledali na nas in nas znali ceniti ali pa obsojati. Zato naj se nihče s praznim izgovorom ne umakne tej borbi, da ga ne doseže naša in znanecv obsodba. Pri tem pa pomnimo, da prezirajo tudi tuje one, ki se izneverijo svojemu narodu, kajti kdor je izdal svoj narod, bo izdal tudi drugega. Zato je vreden samo prezira. Vsakdo se počuti srečnega samo v svojem narodnem občestvu!

MARSHALL ODPSTOPIL

Kmalu po podpisu mirovne pogodbe z Japonsko v San Franciscu je dosedanji obrambni minister ZDA general Marshall podal ostavko iz osebnih razlogov. Poudaril je, da se čuti starega, ker mu je že več nego 70 let, in da se zato želi umakniti v zasebno življenje. Predsednik Truman je ostavko sprejel, čeprav zelo nerad.

Z generalom Marshallom zapuša pozornico ameriškega političnega življenja ena najmočnejših osebnosti, kar jih premore sedaj svet. Odstopivši minister je po poklicu vojak in je bil med vojno načelnik glavnega stana ameriške armade.

Nato je šel v posebni misiji na Kitajsko, kjer je pa vodil nesrečno politiko ter je bil nemalo kriv, da so zmagali komunisti. Njegovo ime pa bo ostalo za vedno združeno z znamenitim Marshallovim načrtom za pomoč po vojni opustošeni Evropi. Zamisel svoje politike in znamenitega načrta je izrazil z besedami: »Naša politika ni naperjena proti nobeni državi, ampak proti gladi, uboštvi, obupu in neredu.« Iz te zamisli se je rodil načrt za obnovo Evrope, ki nosi ime pa generalu Marshallu.

Kot obrambni minister je Marshall služil eno leto. Med tem časom

je silno veliko storil za organizacijo ameriške vojske in ameriške obrambe.

Za njegovega naslednika je Truman imenoval dosedanjega obrambnega podtajnika Lovetta, ki je že dalj časa sodeloval z Marshallom.

Zaprta italijanski konzulat

Italijansko zunanje ministrstvo je sporočilo češkoslovaški vladi, da je zaradi nepravilnosti, ki jih češkoslovaške oblasti delajo italijanskemu konzulatu v Bratislavi, sklenilo zapreti tamkajšnji svoj konzulat. Zeli pa, da isto stori češkoslovaška vlada s svojim konzulatom v Milanu. Ta slednji dogodek nam znova priča, kako delajo države onstran zaveze na to, da bi se čimbolj pretrgali odnosi med njimi in zapadnim svetom. Zato vodijo do diplomatskih zastopnikov zapadnih držav tako nekorektno obnašanje, da se sedaj ta sedaj oni naveliča in odpočije svoje konzularne ali diplomatske zastopnike.

Politični položaj na Grškem

V Grčiji so bile pred kratkim volitve v parlament. Značilnost teh volitev je zmaga maršala Papagosa. Ta mož je nastopil podobno kot general De Gaulle na Francoskem s posebno listo, ki jo je imenoval »listo grške narodne skupnosti«. To ni nikaka politična stranka, temveč nadstrankarsko gibanje za obnovo domovine. Grško ljudstvo je izkazalo maršalu Papagosu svoje zaupanje in je njegova lista odnesla največ glasov (120 od 250); vendar nima v parlamentu absolutne večine. Zato se sedaj sprašujejo, ali bo Papagos poiskal zvezo s kako drugo stranko, da sestavi koalicijsko vlado, ali pa bo predlagal kralju nove volitve, ki bi prinesle njemu absolutno večino. Vsekakor je zmaga Papagosovega gibanja za grške razmere zelo značilna. Pomisliti moramo, da je Grčija v zadnjih 40 letih doživela pet vojn in enajst revolucij. Samo lani je na primer imela Grčija kar šest vlad v komaj devetih mesecih. Pri enih samih volitvah je nastopilo 99 političnih strank, od katerih jih je 14 imelo samo po enega poslanca v zbornici.

V takih okoliščinah je pač eni koalicijski vladi sledila druga, nobena pa ni imela stalne opore v ljudstvu, zato tudi nobena ni mogla izvesti gospodarske obnove Grčije, izvesti potrebnih socialnih prenosov

ter napraviti konec kraljevanju privilegirane bogastva.

Sedaj pa je prvi grški narodni junak maršal Papagos, ki se mu je posrečilo, da je leta 1949 zatrl komunistično gueriljo dobil zaupanje grškega ljudstva na zadnjih volitvah in bo tako Grčija lahko dobila močno vlado, ki bo mogla izvesti potrebne reforme.

Obvestilo visokošolcem in profesorjem v Evropi

Narodni odbor za svobodno Evropo je ustanovil v Strasbourgu svojo univerzo. Prvi tečaj se bo na tej

Kaj nam prinaša napredek

Na nedavni trgovinski konferenci na Danskem je neki govornik glede koristi sodobnega napredka povedal tudi sledeče:

»Včasih si potreboval, da si opravil vse formalnosti za potovanje preko Atlantskega oceana, dva dni, medtem ko je trajalo potovanje samo cel mesec. Danes pa se imamo zahvaliti napredku, da potrebujemo za opravljanja teh formalnosti cel mesec, dočim traja vožnja le dva dni.«

univerzi začel 1. novembra 1951.

Vse stroške bo za slušatelje te univerze nosil Odbor za svobodno Evropo. Slušatelji bodo imeli hrano in stanovanje zastoj v poslopju, ki je last Odbora za svobodno Evropo.

Vsi, ki bi želeli študirati na tej univerzi, naj čimprej vložijo prošnje in prilože dokumente. Prošnje je treba nasloviti na: Office of the National Committee for a Free Europe, attention of Mr. Charles A. Foster, 55, Avenue Foch, ali pa B. P. No. 30, Paris R.P., France.

Taki, ki so že dovršili univerzitetne študije in dosegli univerzitetni naslov v svoji stroki, pa bi se želeli specializirati in v ta namen nadaljevati študije, lahko zaprosijo za scholarship — pomoč za študije na katerikoli univerzi v Belgiji, Angliji, Franciji ali Italiji. Tudi te prošnje je treba poslati čim prej na gornji naslov in priložiti vsa spričevala in druge dokumente.

Tudi nekateri profesorji iz dežel za železno zaveso bodo mogli dobiti zaposlitev na tej univerzi, ki ima naslov: University of Free Europe. Taki, ki bi reflektirali na to zaposlitev, naj vložijo svoje prošnje s popisom življenja in vsemi potrebnimi dokumenti na Mr. Malcom Davies, 55, Avenue Foch, ali B.P. No. 30, Paris R.P., France.

Sestanek zveznih častnikov na Koreji

V torek 18. t. m. je kitajsko-korejsko poveljstvo predlagalo, naj se sestanejo v sredo 19. t. m. zvezni častniki obeh delegacij, ki so sodelovali pri pogajanjih za premirje.

Poveljstvo OZN je predlog sprejelo in obenem izjavilo, da se bodo sestali zvezni častniki v Vanmunionu v notranjosti nevtralnega pod-

Kardeljeve izjave o Trstu

V ponedeljek 17. t. m. je Edvard Kardelj dal dopisniku »Corriere di Trieste« v Beogradu intervju, iz katerega je razvidno stališče Jugoslavije o tržaškem vprašanju. Rekel je, da je tržaško vprašanje mogoče rešiti samo na podlagi razgovorov med Italijo in Jugoslavijo. Vendar ne more biti izhodna točka pogajanjem ne italijansko in tudi ne jugoslovansko stališče, temveč nekaj tretjega. Sicer je Kardelj dejal, da je stališče Jugoslavije do vprašanja STO-ja že znano v svetovnem javnem mnenju od podpisa mirovne pogodbe in ni doživelo do danes nobene spremembe. Rekel je tudi, da si želi sporazuma z Italijo neglede na mednarodni položaj, ker je pač Italija sosedja Jugoslavije. Izjavil pa je, da je do sporazuma nemogoče priti z žrtvami, ki bi jih Jugoslavlani ne razumeli in tudi ne odobravali.

Sklepi konference v Washingtonu

Zunanji ministri Združenih držav, Anglije in Francije so zaključili svojo konferenco v Washingtonu. Razgovarjali so se predvsem o vprašanju ponovne oborožitve Nemčije in o njeni vključitvi v evropski obrambni sistem. Ob sklepu so izdali uradno izjavo, ki vsebuje sledeče tri glavne točke:

1. Demokratična Nemčija naj se vključi na temelju enakosti v evropsko skupnost, ki bo postala del razvijajoče se atlantske skupnosti.
2. Odobrava se Schumanov načrt o skupnosti premoga in jekla ter Plevnov načrt o skupni obrambi zahodne Evrope.
3. Nemčija se povabi k sodelovanju pri skupni obrambi na podlagi enakopravnosti. Zato se bo spremeni sedanji zasedbeni pravilnik in se bo sklenila posebna pogodba z Zapadno nemško republiko. S to se bo Nemčiji vrnila njena suverenost, a se bo istočasno poskrbelo za njeno varnost. Posebne pravice si bodo zavezniki pridržali v Berlinu do končne združitve obeh delov Nemčije.

Sodelovanje Nemčije pri skupni obrambi se bo izvršilo tako, da se nemške enidine vključijo v skupno evropsko vojsko pod vrhovnim poveljstvom generala Eisenhowerja.

Nemški kancler Adenauer se baje njema s temi sklepi in je pripravljen na njihovi podlagi sodelovati z Zapadom. Nasprotno pa je vodja socialistov Schumacher nasproten vsaki oborožitvi Nemčije, če se ta ne izvrši na podlagi popolne in brezpogojne enakosti.

36 ministrov v Ottawi

V glavnem mestu Kanade Ottawi zboruje ta teden svet ministrov atlantske zveze. Zbralo se je tam 36 ministrov dvanajstih atlantskih držav, da se pomenijo o nadaljnji organizaciji in delu atlantske zveze. Predvsem jim gre, da pregledajo, kar so do sedaj storili za skupno

Z vlakom v svobodo

Eden najdržnejših pobegov iz komunističnih držav se je zgodil pretekli teden na Češkoslovaškem, ko je pobegnil strojevodja Francek Jaroda z vlakom in potniki, med katerimi je bila tudi njegova žena in dva otroka, iz Češkoslovaške v Zapadno Nemčijo. Njegovo pogumno dejanje je zbudilo veliko občudovanje v svetu. Ameriški železničarski sindikat je podelil Jarodi za njegovo junanštvo častno članstvo in prispevek 100 dolarjev kot prvo pomoč za stroške njegovega potovanja v Združene države, kamor so ga povabili. Tudi znani češki industrijalec Bata, ki se je iz Češkoslovaške umaknil v Kanado, kjer ima sedaj sedež njegova industrija čevljev, je povabil Jaroda k sebi in mu ponudil službo.

obrambo, kako gre z oborožitvijo, z vezbanjem vojaških edinice in posebno še s financiranjem oborožitve. To velja posebno za one države, ki le težko zmagujejo velike oborožitvene stroške. Med temi je v prvi vrsti Italija, ki bi se rada bolj oborožila, a nima dovolj denarnih sredstev. Zato pa so v Ottawi poleg zunanjih in obrambnih ministrov tudi finančni ministri, ki bodo pojasnili, kako mislijo njihove države plačevati oborožitev. Vsi se seveda zanašajo, da jim bodo ZDA priskočile čim bolj na pomoč.

Poleg tega bodo v Ottawi odločili tudi, ali naj se Grčija in Turčija sprejmeta v atlantsko zvezo ali ne.

Rekordni obrambni izdatki v ZDA

Ameriški senat je soglasno odobril znesek 59 milijard dolarjev za obrambne izdatke države. Ker je za vojaške izdatke na razpolago še od prejšnjih odobritev približno 36 milijard dolarjev, bo zdaj za izdatke vseh oboroženih sil Združenih držav na razpolago do 30. junija 1952 rekordna vsota 95 milijard dolarjev. Za mirnodobsko življenje je taka vsota nekaj neznačilnega.

Devetnajsta nedelja po binkoštih

Iz svetega evangelija po Mateju
(Mt 22, 1-14)

Tisti čas je Jezus velikim duhovnikom in farizejem govoril v prilikah: Nebeško kraljestvo je podobno kralju, ki je napravil svatbo svojemu sinu. In poslal je svoje služabnike na svatbo, pa niso hoteli priti. Poslal je spet druge služabnike z naročilom: 'Povejte povabljenim: Glejte, svoj obed sem pripravil; moji volji in pitana žival je zaklana in vse je pripravljeno; pridite na svatbo.' Ti pa se niso zmenili in so odšli: eden na svojo pristavo, drugi po svoji kupčiji, ostali pa so zgrabili njegove služabnike, jih zasramovali ter pobili. Ko je kralj to zvedel, se je razrdil vse, poslal svoje vojake, pokončil one ubijalce in njih mesto požgal. Potem reče svojim služabnikom: 'Svatba je pripravljena, a povabljeni je niso bili vredni. Pojdite torej na razpotja in povabite na svatbo, katere koli najdete.' In njegovi služabniki so šli na pota in zbrali vse, katere so našli, hudozne in dobre, in svatovska dvorana se je napolnila z gosti. Ko je pa prišel kralj goste pogledat, je videl tam človeka, ki ni imel svatovskega oblačila. Rekel mu je: 'Priatelj, kako si prišel semkaj, ko nimaš svatovskega oblačila?' On pa je molčal. Tedaj je kralj velel strežnikom: 'Zvežite mu noge in roke in ga vrzite ven v temo: tam bo jok in škripanje z zobmi. Zakaj mnogo je poklicanih, ali malo izvoljenih.'

Pomen zgornje zgodbe je precej jaseč. Prvi del zadeva Jude. Oni so bili prvi povabljeni v duhovno Održenikovo kraljestvo, pa se niso odzvali. Jezusa so križali, Janeza Krstnika obglavili, Štefana kamnali. Bog je kaznoval njihovo trdovratnost s tem, da je dopustil razdejavanje Jeruzalema. Rimski poveljnik Tit je bil orodje božjega maščevanja.

Drugi del zgodbe pa zadeva nas. Ker Judje niso hoteli vstopiti v Cerkev, so prišli na njihovo mesto drugi narodi. Vsi ljudje so vabljeni

v Cerkev — tudi mi. Njeni člani smo postali pri svetem krstu. Za zveličanje to ne zadostuje. Kralj je odgnal iz gostije človeka, ki ni imel svatovske obleke. Pred Bogom se moramo tudi mi prikazati v svatovski obleki. Kratko povedano: ohraniti moramo posvečujočo milost, ki je svatovska obleka naše duše in ki smo jo prvokrat prejeli pri svetem krstu.

Če bi danes klical nebeški Kralj naše duše pred sebe na večno gostijo, ali bi našel na njih svatovsko obleko posvečujočo milosti? Ali bi moral glede nas naročiti svojim služabnikom, naj nas vržejo ven v temo, kjer bo jok?

Vse premalo cenimo dragoceni dar, ki nam ga je Bog poklonil pri svetem krstu. S tako brezbriznostjo grešimo in zapravljamo posvečujočo milost. Ne zavedamo se, da je to za nas najhujša nesreča, ki se nam more pripetiti. Zanašamo se na božjo potrpežljivost. Res je neskončna, toda glede nas je Bog doleč, koliko časa bo čakal. Če zamudimo ta čas, smo zamudili vse.

Na razpolago imamo vedno spoved, ki vrača našim dušam izgubljenost posvečujočo milost. Radi se je poslužujemo. Naša skrb nam bo zagotovila prostor na nebeški gostiji. Trud se torej gotovo izplača.

NEDELJSKA MOLITEV

VSEMOGOČNI IN USMILJENI BOG, IZLOČI MILOSTNO VSE, KAR JE NAM NASPROTNEGA. DA BOMO PO DUŠI IN TELESU ENAKO PROSTI IN BOMO TVOJO VOLJO S SVOBODNIM SRCEM SPOLNJEVALI.

Koledar za prihodnji teden

23. septembra. NEDELJA. 19. pobinkoštna: Lin, papež.

24. PONEDELJEK. Marija, rešiteljica jetnikov.

25. TOREK. Pacifik.

26. SREDA. Justina.

27. ČETRTEK. Kozma in Damijan, m.

28. PETEK. Venceslav, kralj.

29. SOBOTA. Mihael, nadangel.

Tržačani pri Materi božji na Opčinah

Naši vsakoletni prazniki na Opčinah postajajo vedno večji, vedno lepši. V nedeljo 9. sept. smo imeli vtis, da je bila udeležba še večja kakor lansko leto. Slovensna marijanska procesija se razvija v tako velikem obsegu, v tako lepi pobožnosti in resnosti, da je treba za kroniko zapisati le: blagor tebi, verno ljudstvo, ki v najhujši uri slovenske zgodovine stopaš neustrašeno po vzorni poti svojih vernih pradedov! Ko naši bratje po krvi in krstu največ trpijo, prirejamo tržaški Slovence velike javne slovesnosti v čast Materi božji. Velik nedeljski shod na Opčinah je poleg repozabnega romanja na Barbano največji skupni katoliški praznik v tem letu. V oktobru se pridruži tema praznika še skupni vsakoletni shod Marijinih družb in Apostolstva molitve in s tem bo vrsta velikih katoliških dni za to leto zaključena. V zadnjih tednih zaliva vse tržaške vasi povedenja sovražstva, ki ga bruhajo, kominformistični zvočniki proti sv. Cerkvi in vsem resnično svobodnim ljudem. To se godi pri javnih debatah — brez debate. Ljudje poslušajo, ker radi kričanja zvočnikov morajo poslušati, a v srcu mislijo — svoje in v dnevu odločitve bodo storili — svoje. Nepričakovano velik shod na Opčinah je dokaz, da tržaško ljudstvo misli prav in kljub navidezemu zmagovalstvu laži gre po pravi poti!

Potek praznika

Veliko skupnega petja, veliko skupne molitve, globoko zajet govor č. g. Šavljia, mogočna pobožna procesija, obnova posvetitve Srcu Marijinemu, — to je okvir našega nepozabnega praznika na Opčinah. Veliko zaslugu pri tako lepo uspelem praz-

brez vsake slabe volje in da so prireditelji storili vse, da bi svojo tudi vsakoletno akademijo prenesli na drugo nedeljo, toda praktično ni bilo nikakor mogoče. Krivda je tudi naša, ker smo prepozno objavili naš shod. Drugo leto se to z lahkoto uredi. — Druga pravzaprav večja nerodnost pa je bila ta, da so prav na ta dan nekateri Openci pod vodstvom titovcev šli na romanje na Sveto goro, ki je sedaj v Jugoslaviji. Slišalo se je, da so ti ljudje pred odhodom rekli, da ne bi šli, če bi vedeli, da bo zopet ta velika procesija v domači vasi. Reči jim moramo, kakor vsem drugim, da tak in podoben izgovor ne drži! Če tudi ne bi bilo na Tržaškem vse leto nobenega skupnega praznika in romanja, se na romanje iz svobodnega sveta v komunistične kraje ne hodi! To ni nasilje za katoličane, ampak zahteva zdrave pameti! Ko bo v naši širni domovini vse prav, tedaj se dvignemo vsi Primorci, Goričani in Tržačani in pojdemo tudi peš na Sveto goro. To bo Te Deum, zahvalna pesem vse naše zemlje Materi božji, katere brezmadežno Srce bo zmagalo tudi na naši zemlji!

Kakor smo se skupno pozdravili ob razhodu na Opčinah, tako se pozdravimo v listu! Z Bogom in Marijo, Marijini častilci! Drugo leto pa zopet na svidenje v zdravju, v veselju, miru in svobodi! Vsi člani Apostolstva molitve in Marijinih družb pa mislite na svoj skupni shod, ki bo v oktobru!

Iz življenja Cerkve

Nova papeževa enciklika

Na praznik Marijinega rojstva je izdal sv. oče posebno encikliko (Sempiternus Rex), namenjeno proslavitvi 15. stoletnice kalcedonskega obnega cerkvenega zbora. V encikliki podaja sv. oče natančno zgodovino tega zbora, razlaga verske zmote Evthia in njegovih privrženec ter razpravlja obenem o pravem nauku glede Kristusove božje in človeške narave. Sv. oče poudarja, kako je ravno na tem cerkvenem zboru prišel primat (prvenstvo) rimskih papežev v obsojanju krivih ver na poseben način v poštev. Na tem cerkvenem zboru, ki je obsodil Evthijeve zmote, so prebrali znano dogmatično pismo papeža sv. Leona Velikega, ki ga je pisal carigraskemu patrijarhu Flavijanu in v katerem je nauk o eni osebi in o dvojni naravi v Kristusu tako jasno razložen, da so zbrani škofje ob koncu enoglasno vzklikali: »To je nauk očetov, to je nauk apostolov! vsi verujemo tako! Izobčen naj bo, kdor ne veruje tako! Sam Peter je govoril po Leonovih ustih.«

Ob koncu enciklike opominja sv. oče pred modernimi zmotami glede Kristusove osebnosti ter poziva vse ločene kristjane, naj se vrnejo v skupno Očetovo hišo, da bo en hlev in en pastir. Ta povratek — pravi sv. oče — je posebno dandanes potreben, ko se je treba skupno boriti zoper sovražnike božje, ki hočejo uničiti in iztrebiti vse, kar je božjega in krščanskega.

Zastopnik Sv. stolice izgnan iz Kitajske

Začetkom septembra je bil izgnan iz komunistične Kitajske zastopnik sv. stolice na Kitajskem, msgr. Riberi. Škof Riberi je bil že od 26. junija dalje zaprt oz. konfiniran v lastni rezidenči. Med tem časom so komunistične oblasti vprizorile znani proces zoper »zarotnike«, ki so baje stregli samemu diktatorju Mao Tze Tungu po življenju. Ta proces je končal z obsodbo nekaterih »zarotnikov« na smrt, drugih pa na dosmrtno ali vsaj na dolgotrajno ječo. Med obsojenci na dosmrtno ječo je tudi apostolski prefekt o. Tarcizij Martina.

Evharistični kongres kanadskih Ukrajincev

V kanadskem mestu Winnipegu se je vršil nedavno tega evharistični kongres za kanadske katoliške Ukrajince. Na kongresu, ki je trajal tri dni, so se vršila vsa predavanja pod geslom: V Kristusu je naša moč in edinost. Prvi dan kongresa je imel novoposvečeni škof msgr. Maksim Hermanjuk važen govor, v katerem je pozval vse Ukrajince, naj ostanejo združeni v veri, medsebojni ljubezni in v kulturi, ki so jo, podedovali od svojih očetov. Med drugim je dejal: Ukrajinska grško-katoliška cerkev je tradicionalna cerkev ukrajinskega ljudstva. Naša cerkev je prinesla iz stare domovine poleg duhovnih in verskih vrednot tudi očetovsko civilizacijo, umetnost, lep slovje in življenjske navade, ki so pravi zakladi in v katerih je treba vzgajati mlade Ukrajince, ki se rodijo v Kanadi.

Kongres se je zaključil s slovesno sv. mašo škofa Hermanjuka in z govorom kanadskega apostolskega delegata msgr. Antoniutija. Po sv. maši se je razvila evharistična procesija s štirimi oltarji, katere se je udeležilo poleg škofov in 60 duhovnikov osem do deset tisoč vernikov.

Romunija noče biti zadnja

V Bukarešti se je vršil pretekli teden nov proces zoper skupino katoliških duhovnikov in laikov, ki so obtoženi, kot je v komunističnih državah samo ob sebi razumljivo, podtalnega rovarjenja zoper varnost romunske »ljudske« republike.

Glavni obtoženeec na tem procesu je osemdesetletni temevarski škof msgr. Avgustin Pacha, ki je bil že eno leto v zaporu in ki je baje priznal, da je bil v zvezi s Hitlerjem že od predvojne sem. Ostalih devet »zarotnikov«, pa je obtoženih, da so vodili že od leta 1946 dalje vohunski center ter da so nadaljevali to delo tudi po nasilnem izgonu papeževga poslanika msgr. O'Hare iz Romunije. »Zarotnikom« je bilo baje zagotovljeno, da jih bo podpirala pri strmoglavljenju komunističnega režima celo Amerika s svojim orožjem.

Vse te obtožbe, s katerimi bi hoteli komunisti opravičiti svoje brutalno postopanje napram romunskim katoličanom, so na las podobne obtožbam, ki smo jih navajali slišati pri vseh podobnih procesih v tako zvanih »ljudskih in demokratičnih« državah za železno zaveso. To ponavljanje vedno enih in istih obtožb, to podtikanje vedno enih in istih zločinov bi bilo postalo že davno otročje in smešno, če bi se za temi obtožbami ne skrivale vnebovpijoče krivice, ki jih morajo prenašati kato-

ličani, duhovniki in laiki od strani brezobzirnega in brutalnega nasprotnika.

Preganjanje katoliške cerkve se je vršilo in se še vedno vrši vse bolj nasilno in brutalno kot v ostalih komunističnih državah. Znano je, kako je romunska komunistična vlada odtrgala pred leti s silo na terorjem katoličane vzhodnega obreda od kat. cerkve ter jih proti njihovi volji priključila razkolni cerkvi, medtem ko je njihove škofo, duhovnike in odločne katoliške laike, ki so se temu nasilju upirali, internirala, vrgla v ječe ali pa izgnala neznan kam. — Katoličanom latinskega obreda pa bi ista vlada vsilila rada poseben verski statut, ki tepta temeljne pravice človeške vesti in ki naj bi napravil iz katoliške Cerkve uslužno dekle komunističnega režima. Tega statuta katoliški škofje latinskega obreda niso mogli sprejeti, zato so tudi končali v zaporu, kjer je eden izmed njih že umrl. Ista usoda je zadela njihove generalne vikarje. Tudi poizkus komunistične vlade, ustvariti samostojno, od Rima neodvisno katoliško Cerkev, se je povsem izjalovil. Zaradi tega sta se gnjev in maščevanje romunskih brezbožnikov razlila na posamezne duhovnike, redovnike in laike, ki se upirajo vsem tem brezbožnim nameram kominformistične centralne. To je ozadje sedanjega procesa v Bukarešti. O poteku bukareškega procesa bomo še poročali.

† Msgr. Andrej Furlan

Iz Gornjega Logateca smo prejeli žalostno sporočilo, da je tam umrl msgr. Andrej Furlan, dolgoletni župnik v Sv. Križu pri Trstu.

Pokojni Andrej Furlan, ki je bil ena izmed značilnih tržaških duhovniških osebnosti, se je rodil 18. oktobra 1870 na Vrdjelu v svetoivanski župniji v Trstu. V duhovnika je bil posvečen 2. julija 1893. Prvo kaplansko službo je opravljal v Trstu pri Sv. Antonu Novem. V februarju 1906 je prišel za župnika v Sv. Križ pri Trstu, kjer je ostal skozi 37 let. Leta 1943 je obhajal zlato mašo, nato pa se je odpovedal župniji. Kot upokojenec se je preselil v Planino pri Rakeku, kjer je opravljal službo hišnega duhovnika pri knezu Windischgratzu na njegovem gradu. Ko je bil grad proti koncu vojne požgan in se je knez umaknil v Trst, se je preselil pokojni v Gornji Logatec, kjer je bil zopet prisiljen opravljati službo dušnega pastirja, četudi je bil že v letih in slabega zdravja. Zadnji dve leti so ga zelo mučile bolezni. Ves vdan v božjo voljo je 1. septembra letos umrl. Župnija Gornji Logatec mu je priredila veličasten pogreb. Poročilo pravi, da takega pogreba še ni videla ta župnija. Tako si je znal v malo letih in že ves holan pridobiti s svojo dobroto in pobožnostjo srea župljanov Gornjega Logateca.

Pokojni Andrej Furlan je bil od svojega posvečenja do smrti najvzornější duhovnik, poln globoke, žive vere, ljubezni do Jezusa v sv. R. Telesu in gorečnosti za neumrjoče duše. Skozi vseh 37 let župnikovanja v Sv. Križu se je z vsemi močmi žrtvoval za to župnijo, ki za duhovnika ni z rožicami posejana. Že takoj po svojem prihodu je uvedel v župniji razne pobožnosti in bratovščine, ustanovil Marijino družbo, ki pa na trdi kraški zemlji ni mogla uspevati. Da bi ljudi vzdramil iz malomarnosti, je vsako leto prirejal lepe verske slovesnosti, ki so privabile ljudi tudi iz drugih župnij. Dal je popraviti in poslikati župno cerkev, kupil je za cerkev prekrasen kip Sreca Jezusovega in lepe moderne orgle. Tudi veliko lepe cerkvene obleke je nabavil. Pri tem moramo poudariti, da je župnija v Sv. Križu brez vsiljivih dohodkov. Ker je hotel biti goreč in v vsakem oziru vester dušni pastir, so ta kaj ob njegovem prihodu planili pokonec nasprotniki božjega. Že pred prvo svetovno vojno so ga vlačili po časopisih in ga pozivali, naj zapusti Sv. Križ. Kot zaveden in neuklonljiv slovenski duhovnik je moral v času fašizma piti »olje«. V zaslugu mu je treba tudi šteti, da je bil že pred to svetovno vojno med tistimi bistrimi duhovniki, ki so prav sodili položaj. Zato so »strankarji« neusmiljeno planili po njem in mu pošteno zagrenili zadnja leta bivanja v Sv. Križu. Kot dobri dušni pastir je s srcem in dušo ljubil svojo župnijo. Tudi ko jo je zapustil, je ni mogel pozabiti. Pogosto je pošiljal pozdrave in veliko molil zanj in z mislijo na ljubljeno župnijo je tudi umrl, pravi poročilo. Pokojni je bil vzoren sobrat za vse duhovnike. S svojo dobroto in s svojim ši-

rokim smehom je pridobil srea vseh sobratov. Sodeloval je pri vseh duhovniških društvih in odsekih in rad priskočil na pomoč, kadar so drugi duhovniki potrebovali pomoči. Tudi njegovi duhovni predstojniki so ga cenili. Pod nepozabnim škofom Fogarjem ga je sv. stolica imenovala za monsignorja.

H koncu lahko rečemo, da je s pokojnim župnikom Andrejem Furlanom legel v grob eden izmed svetih, krepkih in kristalnostih, za Boga in rodno ljudstvo požrtvovalnih slovenskih duhovnikov, kateremu bodi ohranjen trajen spomin in naj bo v spodbuden zgled mlajšim duhovnikom.

ZANIMIVOSTI

Prha za krave

V Združenih državah se naglo širi nov način škropljenja govedi s posebnimi raztopinami proti piku raznega mrčesa, zlasti proti konjskim muham. Ako hoče priti govedo do napajališča, mora iti čez lesena tla, ki sprožijo napravo s koncentrirano prho.

Naprava, ki jo je lahko zgraditi po načrtih, ki jih dobavi illinoiški prirodoslovni urad, ne rabi nobenega motorja: zadošča teža živali, ki s tem, da stopi na ploščad, sproži vzmet brizgalko, ki poskropi goved s kemično snovjo. Ko stopi žival iz ploščadi, se tla spet dvignejo in se s tem avtomatično zapre brizgalka, ki se spet napolni s tekočino. Uporaba te kemične sestavine, ki se poskropi po hrbtu in straneh govedi, je edino sredstvo, da se živali zaščiti pred nadlogo konjskih muh. Škropljenje živali z ročnimi brizgalkami ni noben problem za male kmetije; težava je pa bila pri velikih čredah govedi, ki se prosto pasejo na razsežnih pašnikih. Nova naprava je zato zelo važna, saj pik konjskih muh ne predstavlja samo velike nadloge za živali, ampak jih tudi ovira pri njihovi rasti.

Cement iz koruznih storžev

Tehnični strokovnjaki ameriškega poljedeljskega ministrstva so v sodelovanju z univerzo države Michigan z uspehom zaključili poskuse za izkoriščanje koruznih storžev pri izdelovanju posebne vrste cementa, ki je zelo lahek in poceni ter zlasti pripraven za razne poljedelske zgradbe.

Potrebni so pa še nadaljnji poskusi, predno bo lahko ta stranski proizvod koruze popolnoma nadomestil pri izdelovanju cementa pesek: ugotovili so pa vendar že zdaj, da z novo vrsto cementa izdelani zidi in tla po 15 mesecih niso pokazali nobenega poslabšanja, dasi so bili poskusni predmeti izpostavljeni tudi zimi in slabemu vremenu.

PRISPEVAJTE
za L. Kemperlov sklad!

RAZSTAVA OF V TRSTU...

...IN DOKUMENT, KI GA NA NJEJ NI

Komunistična Osvobodilna Fronta - tista, ki je za bodočega zastopnika titovskih Slovencev v tržaškem občinskem svetu določila Italijana Petronia - prireja te dni svojo razstavo. Na njej prikazuje s fotografijami in dokumenti, kako je italijanski fašizem divjal proti primorskim Slovincem do leta 1941, in proti ostalim Slovincem od tega leta dalje.

Poleg tega objektivnega in pretresljivega prikaza skuša OF dokazovati, kako se je edino ona borila proti fašizmu ter italijanskemu nasilju nad Slovenci in kako se edino ona bori proti njemu še danes. To dokazovanje postane posebno prepričljivo tedaj, ko se iz zvočnika oglasijo »Bandiera rossa« in druge laške kominformistične pocestne popevke. Vse trpljenje, ki ga je slovenskemu narodu na Primorskem in drugod prinesel fašizem, je namreč obilno odtehtano s fratelanco, ki naj prav tu v Trstu za vsako ceno združi »edine borce proti fašizmu« in bivše, nekdanje, zdaj rdeče laške fašiste.

Ne smemo namreč pozabiti, da Osvobodilna fronta že vsa leta oznanja, da so tisti, ki so do 8. septembra 1943 bili »fašistične zver«, postali takoj bratje in heroji slovenske »osvobodilne« borbe, ko so se 9. septembra 1943 pridružili komunistom ter pod njihovim vodstvom in v znamenju rdeče zvezde pobijali Slovence prav tako vneto, kakor so jih pred tem dnevno pobijali v znamenju svojih zvezd. Razstava o divjanju italijanske vojske nad Slovenci je vzpodbudna tudi spritno tega dejstva, ki nas še posebno prepriča o protifašistični in protiitalijanski doslednosti Osvobodilne fronte.

Dalje hoče razstava dokazati, da so vsi Slovenci, ki niso marali komunizma — in teh je bila in jih je ogromna večina — izdajalci in hlapeci tistega okupatorja, ki jih je pobijal kakor divjačina, za kar mu je preračunano dajala povode Osvobodilna fronta. To dokazovanje, da so Slovenci in Jugoslavi izdajalci, je zlasti umestno danes, ko Tito in njegovi tako vneto prepričujejo Zahod, kako zvesti mu bodo. Lepi zavezniki, kjer je večina naroda po trditvah uradne ustanove, kakor je Osvobodilna fronta, vedno pripravljena na izdajo! Dalje je to dokazovanje pametno tudi zaradi tega, ker daje dragoceno orožje italijanskemu šovinizmu, posebno tukaj v Trstu. A če je Lah lahko uradni kandidat titovskih tržaških Slovencev pri volitvah, je treba požreti tudi to, zakaj pota fratelančne pameti so sicer nedoumljiva, toda vedno pravilna in dosledna. Saj pravi Babič tako! Zlasti je pa to dokazovanje umestno, ker poglavlja razdor in sovraštvo med Slovenci prav v trenutku, ko Osvobodilna fronta poziva na enoten nastop vseh tržaških Slovencev pod geslom »Nikdar več pod Italijo«.

Tudi ta del razstave je seveda podprt z običajnimi fotografijami in »dokumenti«. Med njimi je posebno zanimiv in prepričljiv eden. Nanj je v pristnem svojem slogu opozoril »Primorski dnevnik« in v zvezi z njim denuncijantsko napadel nekatere slovenske kulturne delavce v Trstu, katerih edini greh je, da tukaj po svojih možnostih garajo za slovensko besedo, slovensko pesem, slovensko kulturo in njihovo ohranitev.

Vsebinska in ozadje tega izdajalskega dokumenta sta naslednja:

Leta 1942 je v Ljubljani vladal zakon džungle. Slovence sta tedaj po cestah streljali italijanska vojska in pa morilske skupine Osvobodilne fronte. Kdor ni bil komunist, ali kdor se ni maral odkrito vdinjati Italijanom — kakor se je mnogo komunistov — je bil na vsak korak v nevarnosti, da bo dobil kroglo v hrbet — hodisi od okupatorja, ki je bil po mednarodnih zakonih dolžan skrbeti za red in varnost v zasedeni deželi, bodisi od »osvobodilcev«, ki so delali v sporazumu z njimi in opravljali njegovo delo: uničevanje Slovencev.

Tedaj so slovenski časniki, ki niso opravljali drugega kakor svojo dolžnost, storili tisto, kar bi storil vsak človek v smrtni nevarnosti: prosili so dovoljenje za nošnje orožja. Ker so bili, kakor pravi »Primorski dnevnik«, okupatorjevi hlapeci, je bilo jasno, da jim bo ta dal ne samo

pištole, marveč celo tanke! Toda laške oblasti so — na priporočilo slovenskih komunističnih policijskih referentov — prošnjo gladko odbile. To stoji celo na »dokumentu«. Slovenski časniki so hoteli s tem dobiti v roke neizpodbiten dokaz, da gre pobijanje Slovencev, zlasti vidnejših Slovencev, po komunistih okupatorju v račun in da morjjo celo na vse načine podpirati. Ta dokaz so dobili. Osvobodilna fronta pa je napravila zaslužno delo, da je, najbrž nehote, z objavo tega »dokumenta« pravila v javnost resnico o tem, kdo je bil »okupatorjev hlapec«. Na »dokumentu« so spretno prikrili imena tistih časnika, ki so se pozneje vdinjali komunistu; pa to nič ne de.

Vse to lahko pozoren človek vidi na razstavi OF in to ob zvokih »osvobodilnih« popevk v laščini...

Ni pa na razstavi enega dokumenta, ki bi zgovorneje od vseh drugih pričal, kako se je Osvobodilna fronta v resnici borila proti italijanskemu okupatorju in proti fašizmu. Ta dokument so izvirna pisma Edvarda Kardelja, sedanjega zunanega ministra Titove vlade in člana politbiroja njegove partije. Vsebinska in ozadja tega dokumenta, ki ga na razstavi Osvobodilne fronte manjka, so naslednja:

Maja leta 1942 je mlad ljubljanski študent, ki je verjel, da se Osvobodilna fronta res bori proti fašizmu, vrzel bombo v restavracijo pri »Levu«, kjer so jedli fašistovski uradniki. Pri tem je bila ubita fašistovska poverjenica za »Ljubljanski pokrajino«, Ariella Rea. Lahko so za to dali takoj postreliti dvajset nedolžnih Slovencev, po večini nekomunistov. To je bil v vsej »osvobodilni« borbi edini primer, da je bil ubit v Ljubljani kak Italijan, drugače je Osvobodilna fronta dajala moriti samo Slovence. Fašistovski generali in hierarhi so se lahko nemoteno sprehajali po Ljubljani in imeli za prilice celo žene vodilnih komunistov. Vedeli so namreč, da se OF res bori samo proti fašizmu in okupatorju...

Edvard Kardelj je bil tedaj poleg drugega tudi poglavar VOS-a, poznejše OZNA-e. Ta je zaradi tega edinega atentata na neko fašistovsko osebnost poslal Zdenki Armiči, tedanji poveljnici VOS-a za Ljubljano in ženi Borisa Kidriča, 8. junija 1942 naslednjo pohvalo:

Nova knjiga založbe »Tabor«

Jern Volčič:

DUHOVIN

Za pesniško zbirko Stanka Janežiča (»Rimar s kitaro«) smo dobili te dni iste založbe drugo knjigo, pesniško delo Jerna Volčiča, Duhovin. V izredno lepi opremi prinaša nova knjiga domačo kraško zgodbo iz Tomaja, ki bo brez dvoma zanimala naše čitatelje, da bodo radi segli po njej.

»Duhovine« je vraža ali prazna vera, ki se je dolga leta ohranila živa prav v naših krajih. Posebno na gornjem Krasu in po Notranjskem vedo o »duhovini« še dosti povedati. — Devet žensk ga zanosi, ne da bi vedele za to. Potem ko ga je vsaka nosila po en mesec, se devet rodi kot »duhovine« — vedomec ali volkodlak, ki se lahko spreminja v poljubne ljudske, živalske ali tudi rastlinske oblike. Zraščene obrvi ima, a živi kot sleherni drugi človek med nami. Stari ljudje vedo povedati, da je »duhovina« kazna za krivo prisego in da sta rod in hiša, v kateri je živel »duhovine« — ukleta in nesrečna.

Iz tega folklornega bogastva raste Volčičeva kraška zgodba. Nekje pri Tomaju se je zgodilo menda tudi tako. Stari vikar pripoveduje ob teranu in kraški gnjati to zanimivo zgodbo o Markuši in dekli Roži, o prečudoviti kresni noči in črnem oranju okoli kresa, o skrivnostnih vtlesitvah duhovina Marka in njegovem tragičnem koncu, da se še stara vikarjeva kuharica Perpetua ne more strpeti in prisluskuje vikarjevemu pripovedovanju.

V DUHOVINU je Volčič obogatil slovensko slovo za lepo umetniško stvaritev, ki raste iz one skrivnostnosti našega ljudskega življenja, o kateri Volčič sam pravi tako-le:

»Kamor koli stopiš in pogledaš, povsod

»Zadeva pri »Levu« je politično ponesrečena. Treba je računati z malomeščansko mentaliteto in z — Italijani, ki so tu posebno občutljivi... Dali smo z likvidacijo neke brezpomembne babe fašistom v roke orožje za hujškanje proti nam. In sploh tak način individualnega terorja, kot je tu, ni v našem običaju. Po »Levovski« akciji nimam zaupanja, da se tudi tu ne bo zgodila slična svinjarija...»

Nekaj dni pozneje je Kardelj pisal »Marjeti (Zdenki Armiči) naslednje:

»Glede akcije pri »Levu« se je zgodilo točno to, kar sem občutil, ko sem slišal prve vesti in sem ti tudi pisal. Akcija je za nas v vsakem oziru hudičevsko ponesrečena in bo imela še težke posledice. Kako ste se mogli odločiti za kaj takega, ne da bi se bili prej posvetovali z menoj. Jaz sem vam izrecno naročil, na koga vrzite težje (na Slovence, seveda, ne na fašiste, op. pis.) v pismih tebi in ustmeno v razgovoru z Marjanom. Je velika razlika med akcijo in akcijo. Mi ne moremo pozdravljati takih sredstev...»

Osvobodilna Fronta po besedah svojega glavnega človeka ne more odobravati atentatov proti okupatorju. Individualni teror je dober samo za Slovence. Atentat na laščiko, ki je potujočevala slovenske otroke, je Kardelju in Osvobodilni fronti »svinjarija«. Težiče »osvobodilnega« boja je treba vreči proti Slovincem, ne proti okupatorju...

Fašistovska policija, ki drugače ni »mogl« najti nikdar nobenega morileca, čeprav je vedela zanje, je imela atentatorja na fašistko Reo v rokah že po nekaj dneh, seveda potem, ko je za vsak slučaj že postrelila dvajset nedolžnih Slovencev. V roke so ji ga očitno spravili tisti, ki jih je pri »osvobodilni« borbi skrbelo, kaj bodo spritno edinega atentata proti okupatorju rekli fašisti in njihovo »malomeščansko« občutljivo javno mnenje.

Tega dokumenta na razstavi Osvobodilne fronte v Trstu ni. Če hočejo titovski komunisti z lastnoročnim Kardeljevim pismom izpolniti svoje dokazovanje, kako so se borili proti okupatorju, naj se oglašijo pri nas. In s podobnimi, pa morda še zanimivejšimi dokumenti jim bomo postregli vsakokrat, kadar se bo »Primorski dnevnik« spet spravil na kako dokazovanje...

je sama skrivnost, vse je naš človek v dolgih vekih ob živi domišljiji po svoje gledal in dal vsemu še neko posebno življenje, kot ga srečujemo v mitih vseh primitivnih narodov, ko je pri njih še živila in se uveljavljala poezija ljudske duše.

V šestnajstih poglavjih in Epilogu se razvija duhovito pesniško kramljanje, ki nas prevzame najprej zaradi zanimive in napete domače zgodbe, zaradi domačega preprostega izraza, gibkega tekočega verza in toplega domačega občutja, ki veje iz dela. Volčič pa spada med tiste umetnike slovenske besede, ki umejo v naši folklori — narodnem blagu najti neizčrpen vir, iz katerega zajemajo snov in po njej dajejo svojim delom res naše, slovenske obeleže.

V nadvse smiselni skladnosti z vsebino je tudi oprema knjige, delo prof. Franceta Goršeta. Že dolgo ni bilo med nami tako lepo opremljene knjige. Naslovna stran je v dvobarvnem rdečo-črnem tisku z večjo vinjeto, katere predstava se naslanja na prastar slovenski običaj, o katerem govori sedmo poglavje Volčičevega speva. Med posameznimi spevi je nanizana vrsta okrasnih vinjet v slogu, ki prav tako skladno z literarno umetnino veže oseben Goršetov umetniški slog s folkloro. Prof. Gorše je ob tej opremi knjige dokazal, da je njegova umetniška roka tudi v risbi in knjižni opremi nadvse dognana in dragocena.

Volčičev »DUHOVIN«, ki pomeni tako za avtorja kot za kiparja Goršeta zares lep uspeh, je izšel v komaj nekaj sto izvodih in bo verjetno v kratkem bibliofilska redkost. Knjiga stane 300 lir. O njej bomo prinesli še posebno poročilo našega literarnega kritika.

Oljnate krmilne pogače in krmilne moke

Te dobimo kot ostanek pri pridobivanju olja iz semen oljaric, kamor spadajo oreški (pišči), repica, lan, soja, sezam, sončnice, v zadnjem času tudi koruza in seme paradiznikov, katerega pridobivajo pri izdelovanju paradiznikove konzerve, ter drugih.

Do nedavna so pridobivali olje na ta način, da so seme zdrobili in zmleli in nato v velikih stiskalnicah pod pritiskom 400 do 500 atmosfer iztisnili iz moke čim več olja. Ostale so oljnate pogače, ki so vsebovale še vedno 4½ do 7% olja, katerega niso mogli iztisniti niti s tako velikim pritiskom. Zato pa so take oljnate pogače izobno krmilo več ali manj za vso živino.

Ta način pridobivanja olja iz semena pa danes opuščajo in na mesto stiskalnic so stopila različna lužila (benzol, ogljikov žvepcel, trikloretilen in druga), ki pri toploti 100 do 120°C izlužijo iz zmletih oljaric skoraj vse olje, tako da večkrat preostanek ne vsebuje niti 1/2% olja. Umljivo je, da ni potem taka krmilna moka niti od daleč istovredna kot oljnate pogače.

Ugotovili pa so nadalje tudi to, da pri sedanjem načinu pridobivanja olja s lužili izgubijo na vrednosti tudi ostale redilne snovi, predvsem beljakovine. Te so sedaj mnogo manj prebavljive kot prej.

Izčiščenje nove vinske posode

Les novih sodov, plavnikov, orn in brente, torej vse vinske posode, vsebuje poleg izdatnega barvila, še grenke in zagatne snovi, ki preidejo v vino, če nismo prej posode pravilno pripravili oziroma izčistili. Take napake sicer spravimo iz vina, a ne prav lahko in le z zamudnim delom.

Za izčiščenje nove posode je več postopkov, a največ se uporablja naslednje:

a) Izparitev je najboljša, kar najbolj temeljita. Sod postavimo na kakšno stojalo z luknjo za veho navzdol. Ali skozi to luknjo ali skozi točilno denemo parno cev v sod in izpustimo paro, ki izpere iz lesa vse nezaželenne snovi, ki gredo pri veli ven. Para mora delovati na določeno uro; kakšenkrat je še priporočljivo, če isto opravilo ponovimo še naslednji dan. Končno operemo sod ponovno z navadno svežo vodo. — Parnih kotlov je malo na razpolago, zato pa se dobi še marsikateri kotel podoben žganjarskemu: v kotlu kuhamo vodo, cev od klobuka pa vtaknemo v sod in tako parimo.

b) Sode, predvsem pa plavnike in orne napolnijo blizu morja s slano morskovo vodo, katero pustijo v posodi teden dni ali pa jo dva - do trikrat menjajo. Nato posodo operemo večkrat z navadno vodo. — Če bi kdo hotel poskusiti ta način izčiščenja, a nima na razpolago morske vode, si jo lahko sam pripravi, samo da bo postopek drag: morskovo vodo si lahko sam pripravi, če raztopi v vreli vodi 3% kuhinjske soli.

c) Povsod pa je mogoče izčiščenje nove vinske posode z jedko sodo (natrijev karbonat ali soda Solvay). Napravimo gosto raztopino te sode, zlijemo v posodo, katero potem tako vrtimo, da se raztopina oprime vseh dog. Nato posodo napolnimo z navadno vodo. Raztopina mora namreč prodrati v les in tam raztopiti snovi, ki naj izginejo iz lesa. Zato pa pustimo raztopino v posodi vsaj en dan, nakar jo izpraznimo in večkrat operemo z navadno vodo.

V vseh treh slučajih pa je priporočljivo, da po izvršenem postopku operemo posodo še s 4% raztopino žveplene kisline (acido solforico) in končno še operemo z navadno vodo.

Mehanizacija kmetijstva

Pod mehanizacijo kmetijstva razumemo nadomestitev človeške in živalske delovne sile s strojem, ki isto delo izvrši hitreje in mnogo ceneje, gotovih del - posebno globoko oranje - pa je brez stroja sploh nemogoče.

O mehanizaciji kmetijstva se govori povsod, največ pa tam, kjer imajo na razpolago najmanj kmetijskih strojev, to je predvsem v državah pod komunistično dik-

taturo, razen na Čehoslovaškem. - Na celem svetu je mehanizacija kmetijstva najpopolnejše izvedena v ZDA, v Evropi pa na Švedskem. Švedska ima komaj 1/5 toliko orne zemlje kot Italija, ima pa 70.000 traktorjev napram 50.000 v Italiji.

Tudi naš kmetovalec se vedno bolj poslužuje traktorjev in motornih plugov. O pravi mehanizaciji našega kmetijstva bomo pa mogli govoriti šele tedaj, ko bodo na razpolago majhni in zelo okretni motorni plugi, s katerimi bo omogočeno tudi okopavanje trt in oranje malih parcel. - Industrija je že zgradila več takih tipov, ki so pa za posameznega malega kmeta predragi. Kar pa ni mogoče posamezniku, je mogoče skupini. Na mestu bi bila vzajemna samopomoč.

Meso je v Italiji drago

ker domača proizvodnja ne krije potreb, ki z dneva v dan rastejo, ker se potrošnja mesa na posameznika stalno dviga.

Da bi mogli kriti potrebe na mesu in tudi nekoliko pritisniti cene navzdol, je vlada sklenila, da bo dovolila neomejen uvoz zmrznjenega mesa iz Argentine.

Lucerna za človeško prehrano

Saj veste, da je lucerna ali večna detelja izborna krma bodisi v svežem ali suhem stanju. V zadnjih desetletjih prihajajo posebno do veljave iz lucerne pripravljene moke, s katerimi redijo predvsem mlade prašičke in pa perutnino. - Gotovo je to, da vsebuje lucerna neke posebne vrste vitaminov in drugih koristnih snovi. Zakaj se ne bi s temi vitamini okoristil tudi človek. Univerza v Denveru v ZDA si je postavila to vprašanje in danes že delajo praktične poskušnje, ki so že mnogo napredovali.

Agrarna reforma na Japonskem

Približno polovica vseh Japoncev živi od dohodkov kmetijstva, zemlja pa je bila v glavnem last posameznih latifundistov, samostanov in templjev.

Tako je bilo do konca druge svetovne vojne, dokler niso Amerikanci zasedli Japonske. Vrhovni ameriški poveljnik Mac Arthur je ukazal decembra 1945, da se mora izvesti agrarna reforma in poslušni Japoncei so jo začeli takoj izvajati.

Danes posedujejo kmečke družine lastno zemljo, ki so jo dobile po nizki odkupnini na obročno odplačilo v 24 letih. Nad 90% vseh kmečkih družinskih poglavarjev se je v zadnjih 3 letih organiziralo v zadrugah, ki zbirajo prihranke in nudijo kmetovalcem cenen kredit in ki organizirajo prodajo pridelkov.

On. Fanfani

ki je postal v sedanjih De Gasperijski vladi minister za kmetijstvo, je takoj pri svojem nastopu pristopal postaviti velikega mramornatega križa na gori Comeru (1200 m), blizu izvira reke Tibere, ki teče skozi Rim. Od križa se vidi sosedne hribe, ki so večinoma popolnoma goli. Vidi se na daleč, a kot so pusti hribi, take so tudi doline in planjave: zanemarjene nišve malovredni pašniki, revne hiše tamkajnjega prebivalstva.

Minister je takrat govoril in se proglasil za ministra hribov. Obljubil je, da do ozemlja ne smejo ostati tako zanemarjena. Minister Fanfani je mlad in energičen (spada k levičarjem demokristjanov) in upamo, da bo poskrbel kaj v izdatnejši meri tudi za naše hribovsko prebivalstvo v Beneški Sloveniji.

Priprava za preprečenje železniških nesreč

Ameriška železniška družba je pred kratkim preskusila napravo, s pomočjo katere se lahko prepreči železniške nesreče, ki jih povzroča nepazljivost osebja. Avtomatična električna naprava se sproži vedno, kadar se pojavi kak zvočnik ali optični signal za strojevodjo: naprava ustvarja električne tresljaje, ki sprožijo zračne valove na vlaku in se tako vlak počasi ustavi. Sistem so do sedaj uporabljali pri vodenju osebja družbe, zdaj pa bodo z napravami opremlili vse potniške vlake.

»Slovenska Prosveta« vabi na Kras. Udeležite se tabora na Repentabru, 23. septembra ob 15-30.

STRŽAŠKEGA

Komunistična debata v Borštu

Kominformisti so zagnali po vseh tržaških vaseh velik hrup s svojimi javnimi debatami. Hrup povzročajo zvočniki in — laž! Tako so se oni večer 13. septembra odpravili v Boršt pod varstvom in vodstvom samega g. župana iz Doline. In uspeh? Prav kratko rečemo za zgodovino tako: dokler bo živel ta rod, se bo govorilo, kako so komunisti s svojo javno debato dobesedno v Borštu pogoreli. Borštanski kmet in delavec je narodno in katoliško zaveden in to je usodno za komunistično laganje! Profesor Bufon se je na vse kriplje trudil, da bi dokazal, da vsi drugi prodajajo Trst Italiji, edino kominformisti ne. Kmet z žuljavimi rokami mu je na kratko odgovoril, da sta dr. Agneletto (za Demokratsko zvezo) in dr. Dekleva (za Ljudsko fronto) edina glasovala proti v mestnem občinskem svetu, a kominformisti so uganjali abstinenco! Drugi možak je povprašal g. predavatelja, kako je s toliko opevano svobodo v Rusiji. Nekaj tam le ne bo prav, ko pa skozi naše vase bežijo v zapadno svobodo ne samo Jugoslovani, ampak celo Bolgari, Romuni in Madjari! In tretji je povprašal rdeče vseznalce, kdaj so letos slovenski primorski romarji prepevali na Barbani »giovinezza« in se ovijali v tuje zastave, kakor se je lagalo »Delo«. Vsem tem in drugim sicer priprostim a zdravim odgovorom je sledilo ploskanje od blizu in daleč. Naša vas je

namreč tako razsejana po polkrožnem hribu, da se sliši v Zabrežu, če se dve klepetulji poprimeta na križpoti. — Ko je slovesni predsednik debatnega večera, sam g. župan sprevidel, da se ladjica potaplja, je kitro priskočil na pomoč. Veste s črna nas je postrašil? Tako nekako je dejal: ljudje božji, kaj ne vidite, da so ruske armade že na pohodu, kdaj boste vendar spregledali! In narodno zavedni Borštani so ga — izžvižgali. Edino to zasluži vsak klepetalč in lagač, ki straši prebivalstvo. Tako klavnega zaključka še ni imela komunistična debata v nobeni vasi kakor v Borštu. Županova jeza ni nič preprečila, številna policija se je samo smejala in dolinski župan se je poklapan in zelen vračal v svojo vas, a to je videla samo — noč!

Dva večera nato je bila istovrstna lažna debata v Boljuncu. Ko se je tudi v Boljuncu oglašil neki mož k debati, je kričavi Mitko lagal, da je to prvič, da se kdo izmed nasprotnikov javi k besedi. Kaj je Boršt tako daleč od Boljunca? Za zaključek rečemo komunistom tako: naj lažejo dalje, kolikor hočejo. To je njihova kri in narava! Toda ne pustimo in ne dovolimo, da bi grozili našim vsem z ruskimi armadami. Tukaj je z nami tudi zakon in to naj si naš g. župan zapomni!

Spomini - fotografije

V knjigarni Fortunato lahko naročite prav lepe fotografije s skupnega romanja na Barbano. Svetujemo, da kakšna oseba iz vsake vasi slike pregleda in tako opozori srečne rojake, ki so jih na Barbani fotografirali. Slik je zelo veliko in tudi lepe so. Sami se prepričajte!

Incident v Dragi

Jugoslovanske vojaške oblasti so sporočile Zvezniški vojaški upravi, da so pripravljene plačati odškodnino sorodnikom dveh oseb, ki sta bili ubiti pri tragičnem incidentu v Dragi.

Brezplačni tečaj angleščine

Zveza uslužbencev slovenskih šol v Trstu sporoča, da se bodo brezplačni tečaji angleščine, ki jih je že lani organizirala Zvezniška čitalnica, zopet začeli v začetku oktobra.

Tisti, ki nameravajo tečaje redno obiskovati, se morajo prijaviti prof. dr. Jožetu Suhadolcu v ulici Lazzaretto Vecchio 9/II. od 17. - 22. septembra od 11 - 12 ure. Vsakdo naj prinese s seboj dopisnico, na katero napiše svoj točen naslov, s katero bo obveščen o kraju in urniku tečajev.

ZGORIŠKEGA

Gorica

Letošnjega poletja je takorekoč konec. Dež z nevihto v ponedeljek popoldan je precej ohladil ozračje. Sicer naši kmetje in vrtnarji so si ga kar želeli!

V naših srednjih šolah so se v ponedeljek pričeli popravljalni izpiti z italijansko nalogo. Radovedni smo kakšen bo uspeh!

Te dni se preseli za stalno v Zgonik na STO-ju naš sotrudenik g. učitelj Kostnapfel Tone. Res škoda!

Pričetek šolskega leta 1951/52

Didaktični ravnateljstvu za Gorico in Doberdob javljata družinam in učiteljstvu, da se bodo, po novih navodilih šolskega skrbništva, vršili popravljalni izpiti na osnovnih šolah od 26. do 29. septembra in sicer po urniku za posamezne šole, ki bo objavljen na razglasni deski na didaktičnem ravnateljstvu v ulici Croce in naknadno poslan na posamezne šole.

Vpisovanje za šolsko leto 1951-52 se bo vršilo od 1. do 6. oktobra. V prvi razred se letos vpišejo učenci, ki bodo dovršili tekom letošnjega leta šesto leto starosti in sicer rojeni leta 1945. Za nove šolobvezne otroke sta nujno potrebna: rojstni list in potrdilo o cepljenju koz.

Pri vpisovanju naj bodo prisotni vsi stalni učitelji. Novo šolsko leto se prične 8. oktobra s sv. mašo, nato redni pouk.

Podgora

V nedeljo zjutraj je okrog 100 Podgorcev poromalo k Materi božji na Staro goro v Beneški Sloveniji, kjer so prisostvovali slovesni sv. maši, ki jo je daroval njihov župnik č. g. Spacapan. Na povratku so obiskali tudi slovito božjo pot M. B. v Barnasu. Pri slovesnem blagoslovu jim je pridigal tamkajšnji domači župnik č. g. Hvalica. Domov so se vrnili prav srečni in zadovoljni.

Spisal dr. IVAN ČESNIK

Svetogorska pesem

P o v e s t

Kmet ni vedel, ali se mu sanja ali je resnica. Pokleknil je pred sv. Družino in rekel: »Srčna zahvala! Bog vas blagoslovi, dragi tujci!«

Se tisti dan je kmet začel žeti pšenico. Medtem so prihrlili iz bližnjega gozda Herodovi vojaki. Nahrulili so kmeta in ga vprašali, ali sta šla tukaj mimo žena z otrokom in starejši mož. Kmet je odgovoril: »Da, šla sta tukaj mimo.«

»Kdaj?« Kmet je odgovoril: »Takrat, ko smo sešli na pšenico.« Vojaki so se spogledali in rekli: To je pa že dolgo, odkar sta bila tu, ker danes pšenico žanje. Potem nima pomena, da bi jih še dalje zasledovali. Vrnili so se k Herodu in sveta Družina je bila rešena.

»Ker je Marija naročila, naj ljudstvo sežida na Skalnici božji hram, bomo to tudi storili. Kajne, da bomo to storili! Saj je gori stala že mnogo let cerkvice, a so jo Turki zažgali in razdeli. Mi pa bomo sezidali novo. Kajne, da bomo to

storili!«

»Da, to bomo storili,« se je slišalo mnogo krepkih pritrditev med poslušalci.

»To je Marijina želja, zato se mora dvigniti na Skalnici cerkev,« je še dejala Urška in še pozvala poslušalce, naj zapoje Marijino pesem: »Lepa si, lep si, roža Marija!« Vsi so navdušeno zapeli to staro ljudsko pesem.

Gospod Matija je poslušal Urškin govor ter čakal na ujo pred kozolecem. Smehljaje ji je omenil: »Čečica, ti imaš s svojim govorom pod kozolecem več sreče kakor jaz s pridigo v cerkvi. Nihče ti ni ugovarjal, vsi so pritrdjevali; vsi Lovkovecni hočejo sodelovati pri zidanju cerkvice na Skalnici. Da bi le ostali stanoviti! Pozdravi lepo gospoda kurata Tomaža! Zbogom in zdrava ostani, čečica!«

Urška je lepo pozdravila gospoda kurata Matijo: »Hvaljen Jezus!« in odšla urno proti Grgarju. Ko je prispela domov, se je preoblekla in skuhala skromno kosilo — močnik iz bele pšenične moke — in ga odnesla materi na pajo. Za čuvaja je pa skuhala nekaj svinjskih kosti in otrobe. Z materjo sta zaužili tečno jed.

Mati je pripomnila: »Saj ni bilo treba

Ameriška komisija za begunce

Ameriška komisija za begunce v Italiji zaključila svoje delovanje nepreklono 31. oktobra t. l. Vsi tisti, ki se želijo izseliti v ZDA, morajo čimprej predložiti omenjeni komisiji vse potrebne listine.

Računajo, da ima možnost izselitve v ZDA še okrog 2.000 beguncev, ki se trenutno nahajajo v Italiji, če bodo pravočasno predložili potrebne listine omenjeni komisiji in sicer najkasneje do vključnega 28. septembra t. l. in se bodo javili najbližjemu uradu IRO do vključnega 20. septembra t. l.

Pokrajinski urad za ljudsko štetje

V Gorici so ustanovili pokrajinski urad za ljudsko štetje, kateremu načeljuje g. prefekt.

Naša pokrajina je v tem oziru razdeljena na štiri okraje, katerim bodo načelovali spodaj omenjeni inšpektorji:

I. okraj (dr. Edmondo Candutti) občina Gorica;

II. okraj (dr. Albert Baum) občine Tržič, Doberdob in Sovodnje;

III. okraj (dr. Ugo Verzeznassi) občine Gradež, Romans, Ronki, Skocjan, Št. Peter ob Soči, Starancan in Turjak;

IV. okraj (dr. Massimo Portelli) občine Gradiška, Kapriva, Krmin, Dolenje, Foljan, Sredipolje, Mariano, Zagraj, Števerjan.

Slovensko Alojzijevešče

ALOJZIJEVIŠČU v podporo revnih dijakov so darovali: družina Brajnik namesto cvetja na grob pok. gospe Dovganove 3.000 lir; družina Krajner daruje 1.000 lir (in priporočila v molitev svojo pok. mater); Ljudmila Lukežič, hišna pomočnica, je poklonila zavodu 5.000 lir s prošnjo, naj bi se pri vsakdanji sv. maši spominjali vseh rajnih iz njene družine.

Vodstvo se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje in zagotavlja, da bo ustreglo njihov željam, zlasti pa pri tisti sv. maši, ki se vsako prvo sredo v mesecu daruje v čast sv. Jožefu prav za dobrotnike zavoda, žive in mrtve, in za vse, ki so nam bili priporočeni v molitve.

Prijatelji, spomnite se našega zavoda in naših dijakov ob veselih prilikah ali ob žalostnih dogodkih!

Popisovanje brezposelnih

Vsi brezposelni se morajo javiti na občinskem anagrafskem uradu in zahtevati izpolnjeni družinski list. S tem dokumentom naj gredo na davčni urad v ulici Vittorio Veneto štev. 3, kjer jim bodo zapisali na zadnji strani navedenega dokumenta njihovo osebo ali pa skupno družinsko imetje. S tako izpolnjenim družinskim listom naj se javijo na uradu za delo, kjer jih bodo zabeležili in jim skušali nuditi eventualno zaposlitev.

Bencin na nakazila

Posvetovalna komisija »Proste cone« je ugotovila, da se je porabila v letošnjem letu prevelika količina bencina, kar zahteva nujno štednjo. V sklad tega bodo izdajali manjšo količino bencina na nakazila vsem lastnikom motornih vozil in ukinili izdajanje dodatnih nakazil in turističnih bonov.

Prometna nesreča

V petek okrog 10 ure zvečer se je dogodila na cesti pri Dolu huda prometna nesreča. Po cesti, ki pelje proti sv. Martinu na Krasu sta se peljala z motornim kolesom 52 letni Korošec Lojze in njegov prijatelj 36 letni Vižintin Srečko. Na križišču ju je zaradi brzine nenadoma zaneslo s ceste. Slučajni popotniki so ju našli

nezvestne v bližnjem jarku. Telefonsko so obvestili zeleni križ, ki ju je pripeljal z avtom v bolnico. Zdravniki so ugotovili pri Korošcu razbitje lobanje, raznih reber, praske po obrazu in pretres možganov, dočim so ugotovili pri Vižintinu le lažje poškodbe po celem telesu. Korošec je drugi dan podlegel poškodbam.

Iz Beneške Slovenije

MAZAROLE - Iz Belgije je prišla žalostna novica, da je tam v rudniku ubilo Ludvika Komunjar. V Belgiji je delal le par mesecev, poprej je delal v Franciji. Sedaj je pustil v Mazarolah vdovo s 4 malimi otroki.

TRČMUN - Tudi za trčmunske faro je prišel čas svetega misijona. Ljudje so ves teden od 9 - 16. sept. radi prihajali poslušati g. misijonarja. Parkrat je šel pridigati tudi v Čepletišče, ki ima svojo cerkev.

DOL. BARNAS - Na zadnji dan slovesnosti pri Mariji Tolažnici 9. sept. se je zbrala velika množica vernega ljudstva, največ iz podružnic velike župnije Sv. Petra ob Nadiži. Pravijo, da je bilo tisoč ljudi in so stali tudi okoli cerkve. Naslednjo nedeljo je bila napovedana romarska skupina iz Rojana pri Trstu. Romarji prihajajo z zavestjo, da so prišli na božjo pot in ne na kak izlet, kar je vse hvale vredno.

Vodja romarske cerkve pričakuje še veliko takih zglednih romarjev. Z ozirom na to prosi vse organizatorje, naj ga popre obvestijo, da bo služba božja in vse drugo v redu.

OD SV. MARTINA - Na vrhu Sv. Martina, odkoder je zelo lep razgled na vse strani, je tretjo nedeljo v septembru »opasilo«. Letos pravijo, da je bilo manj ljudi kot druga leta. Pred vojsko so hodili na sv. Martina celo tam iz Kobarida in od Livka. Sedaj je vmes meja in le od daleč so z bregov ljudje žalostno opazovali pisano in veselo gručo ljudi okoli cerkve na travi.

ZAHVALA

Ob izgubi naše blage mame Marije Seražin, vd. Dovgan, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami ob tej priliki sočustvovali, posebno še častiti duhovščini, p. Fidelisu, g. didaktičnemu ravnatelju dr. Lebanu in učiteljskemu zboru ter vsem udeležencem pogreba.

Mila Dovgan in ostali sorodniki

Ljubljanski »Figovec«

Te dni so podrli v Ljubljani znano gostilno pri »Figovcu«, ki je vezala vse Slovence z lepimi spomini na preteklost. Saj so se zbirali tamkaj poleg preprostega ljudstva razni naši slovenski kulturni delavci.

Tvrda CITRUS

IMPORT - EXPORT

Lastnik Aleksander Goljevšček

TRST, Via Torrebianca 27

pošilja v Jugoslavijo darilne pakete in razno drugo blago pod zelo ugodnimi pogoji.

Begunsko vprašanje

Gospodarski in socialni svet ZN še vedno razpravlja o tem, ali naj bi ustanovili posebni mednarodni posvetovalni odbor za begunska vprašanja, ki ga priporoča visoki komisar za begunce, dr. G. J. Van Heuven Goedhard. Strokovnjaki za begunska vprašanja naj bi v tem odboru zastopali tiste države, ki se posebno zanimajo za begunce. Posvetovalni odbor bi bil kot pomožni organ v tesnem stiku z visokim komisarjem za begunce.

Dr. Goedhard je naglasil potrebo po takem mednarodnem posvetovalnem odboru zato, ker mnoge države, ki jih zadeva begunsko vprašanje, niso članice ZN. V takem mednarodnem odboru bi pa tudi te države lahko sodelovale in pripomogle, da visoki komisar za begunce zve za njihovo mnenje in čimbolj uspešno reši tozadevna vprašanja.

Dr. Goedhard je izjavil, da bo IRO 1. oktobra prenesla pravno zaščito vseh beguncev, ki so v Nemčiji in v Avstriji pod njenim pokroviteljstvom, na komisarja ZN za begunce izvzemši tiste, ki so že na tem, da jih izselijo. Zato predlaga, naj se mednarodni posvetovalni odbor za begunska vprašanja čimprej ustanovi.

DAROV I

ZA »SLOVENSKO SIROTIŠČE SV. DRUŽINE«

Namesto cvetja na grob blagopok. gospe Dovgan darovali: čisl. družina Zvanut 1000, družina Košuta 1000; N.N. 1000; N.N. 500; družina Gravner za Sv. uro 300; družbenica iz Gorice 1000.— lir.

Vsem našim dobrotnikom srčna hvala in zagotovilo molitve in hvaležnosti!

Družbenica iz Trsta daruje L 1000 za slov. semenišnike v spomin na pok. Brumata.

Darovi za sklad L. Kemperla

Rupa 1120; Neimenovan iz Gorice 10.000 lir.

Srčna hvala!

Odgovorni urednik: Stanko Stanič
Tiska tiskarna Budin v Gorici

ISČEM muzikalni instrument

»H O B O J« (oboje)

Ponudbe na Upravo lista

Zobozdravnik

dr. STANISLAV PAVLICA

TRST

Via Commerciale 10/II - Tel. 25597

sprejema

9 — 13

17 — 19

cene v Afriko oznanjat sv. evangelij. Zaradi bolehnosti pa je bil prisiljen, da se vrne domov. Vetrovi so zanesli ladjo, na kateri se je vozil, v Sicilijo. Od tam se je napotil v domovino sv. Frančiška, v Assisi, kjer je ravno zboroval frančiškanski red. Od tu je šel v samoto na goro Pavlovo v Emilijo, kjer je dolgo premišljeval božje stvari, mnogo čul, molil in se postil. Od tam ga je red poslal oznanjat sv. evangelij. Odlikoval se je v modrem govorjenju in vzbujal občudovanje. Ko ga je sv. Oče slišal nekoč govoriti, ga je nazval skrinjo sv. pisma. Preganjal je zlasti krivoverse zmote in je dobil pridevek »sovrastnik krivovercev«.

Ker je izvrstno poznal bogoslovje in sv. pismo, je zadnje razlagal v Bologni in drugod ter vodil studije svojih sobratov.

Eno leto pred svojo smrtjo je došel v Padovo, kjer je zapustil prelep spomin svoje slavne svetosti. Stori je mnogo čudežev. Ozdravil je neštete bolnike in obujal celo mrtve; iskal in našel izgubljene stvari, reševal mornarje iz morskih viharjev in jetnike iz ječ, spreobračal krivoverce in izganjal hudebo duhove.

(Nadaljevanje)